

Võru Instituudi 2023.a tööplaani lisa 2

Kinnitatud teadusnõukogu 31.03.2023 koosolekul

Vana-Võromaa muuseumide tööplan 2023. aastaks

Lühendid: E- eesmärk; T- tegevus, Mõ – Mõniste Talurahvamuuseum, Ka – Karilatsi Vabaõhumuuseum, Ku – Vana-Võromaa Kultuurikoda, Kr – Dr. Fr. R. Kreutzwaldi memoriaalmuuseum.

E-1. Oleme üle-eestiliselt tuntud turismisihtkoht.

T-1.1. Muuseumide tegevuse aktiivne turundamine.

Tegevuse täpsustus:

1. Turundus- põhimõtete kokkuleppimine.
2. Koostatakse turundusplan

Muuseumi külastatavus tõuseb 5% 2023.aastal.

On koostatud turundusplan, tegeletakse regulaarselt info teavitamisega.

Suveperioodil võetakse vajaduspõhiselt tööle lisatööjõudu.

Koostatakse uus muuseumi infovoldik (Ka ja Mõ).

T-1.2. Võimalike koostööpartneritega koostöö sõlmimine ja hoidmine.

Tegevuse täpsustus:

1. Uuendatakse olemasolevaid koostöösuhteid.
2. Messidel jt üritustel luuakse uusi koostöösuhteid.
3. Teavitustegevused.

Värskendatakse ja luuakse uusi koostöösuhteid vähemalt igas muuseumis 2 partneriga.

Võetakse osa või külastatakse võimaluse piires turismimesse ja piirkondlikke üritusi uute kontaktide leidmiseks.

T-1.3. Giididele muuseumide tutvustusürituste korraldamine.

Tegevuse täpsustamine:

1. Korraldatakse muuseumide infopäev millest teavitatakse turismifirmasid ja giidide ühendusi.

Korraldatakse muuseumide infopäev giididele või suheldakse otse turismiteenust pakkuvate ettevõtete, ettevõtjatega.

T-1.4. Turismimesseidel osalemine.

Tegevuse täpsustamine:

1. Osaletakse kohalikel ja rahvusvahelistel messidel.
2. Teavitusmaterjalid uuendatakse vastavalt vajadusele.

Külastatakse võimaluse piires turismimesse Tourest (Tallinn), Balttour (Riia) jne.

Osalemine Haridusmessil (Tartu).

Koostatakse ja täiendatakse muuseumide ühist haridusprogrammide infovoldikut. Olemasoleva muuseumide ühise infovoldiku levitamine.

T-1.5. Üsikkülastajatele ja kogukonna gruppidele elamuslike programmide väljatöötamine.

Tegevuse täpsustus:

1. Selgitatakse välja aktiivsed seltsingud jt kogukondlikud ühendused, keda teavitada.
2. Koostatakse programmid.

Töötatakse välja ja uuendatakse vähemalt 4 programmi täiskasvanutele ja peredele.

T-1.6. Digi- jt tehniliste lahenduste kasutusele võtmine ning materjalide väljatöötamine.

Tegevuse täpsustus:

1. Selgitatakse välja maksumus ning tehnilised võimalused, rakendatakse programmides.

Koostatakse audiogiidi tekstid, tõlgitakse inglise ja võru keelde, loetakse sisse kolmes keeles (eesti, võro, inglise), helifailid pannakse muuseumite kodulehtedele ja muuseumite ekspositsiooni lisatakse QR-koodid, mis võimaldavad neid audiogiidi helifaile kuulata. Muuseumite kiirendist on selle jaoks saadud toetust.

T – 1.7. Muuseumide ajalooliste hoonete heas korras hoidmine.

Tegevuse täpsustus:

1. Remondivajaduse hindamise ja säilituskavade koostamisse kaasatakse spetsialistid.
2. Eelarvesse kavandatakse vajalikud vahendid.

On koostatud hoonete seirekaart (Ka).

Planeeritud remonttööde teostamine (Ku- akende vahetus, Ka – magasiaida väliseina renoveerimine, küttekollete parandustööd, ohuplaani koostamine, Kr – piirdeaedade korrastamine ja õueala pinkide remont, kõrvalhoone küttesüsteemi remont, Mõ – rehielamu valvesüsteemi taastamine, suitsusauna lae soojustamine).

T-1.8. Karilatsi muuseumi rahvamaja remontimine.

Tegevuse täpsustus:

1. Veevärgi ja sanitaarruumide korrastamine, vajadusel puurkaevu rajamine. Seinte soojustamine, vana fassaadi ennistamine, akende omaaegse ilme taastamine.

Puurkaevu rajamine koos hoonesisese veevärgiga ning kanalisatsiooni ja imbväljakuga on liiga kallis, milleks praegu ja lähiajal raha ei ole ja mis kindlasti suurendaks tulevasi püsikulusid. Seetõttu leidsime pärast spetsialistidega konsulteerimist, et ehitame rahvamajja hoopis kaasaegse mitmekohalise kuivkäimla, mis oleks haisuvaba, ei raiskaks vett ja oleks ka muude näitajate poolest inim- ja loodussõbralik.

T-1.9. Muuseumide töötajate töötingimuste parandamine.

Tegevuse täpsustamine:

1. Remonttööd tehakse vastavalt remonditaotluste heakskiitmisele ja vahendite eraldamisele.

E-2. Põhjalikud esinduslikud kogud on korras, täienemas ja teaduslikus kasutuses.

T-2.1. Lepitakse kokku lähiajaloo kogumise teemad ja põhimõtted.

Tegevuse täpsustus:

1. Muuseumidevaheline töörühm kaalub argumente ja teeb otsused.

Viiakse läbi 2 töökoosolekut.

T-2.2. Museaalide korrastamine ja vastavalt vajadusele konserveerimine.

Tegevuse täpsustus:

1. Museaalide seisundi hindamine, vajaduselt konserveerimine omal jõul või spetsialistide abiga.

Riikliku tellimuse alusel konserveeritakse Kanutis 30 museaali (Ku - 12, Kr – 3, Mõ – 15).

Korrastatakse ja konserveeritakse muuseumis kohapeal (Ka- tuulamismasinad, Mõ – eksponeerimisel ning avahoidla esemed, Kr - abikogu).

Teostatakse inventuuri (Kr – 5511 arhiivimaterjal, Ka – 4477 arhiivimaterjal, Mõ – 5074 numismaatika-, 7 audiovisuaalse- ja 2 kunstikogu, Ku – 19087 fotokogu, 143 AV kogu).

Hoidla ruumide remondiks ettevalmistamine (Ku – foto, abifondi, profülaktooriumi ja kogude fondiruum, Mõ – museaalide pildistamistingimuste parandamine).

T-2.3. Kõik museaalid digiteeritakse nõuetekohaselt ning tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Tegevuse täpsustus:

1. Osaletakse vastavates projektides, otsitakse võimalusi nõuetekohaseks digiteerimiseks.

Toimub pidev digiteerimine vastavalt võimalustele, nõuetele mittevastavate piltide asendamine.

Ku – osaleb esemepärandi digiprojektis 890 museaaliga.

Kanutis digiteeritakse Kr – 1 ja Ku -11 museaali.

T-2.4. Abikogu täiendamine esemete ja museaalide koopiatega programmides ja näitustel kasutamiseks.

Tegevuse täpsustus:

1. Kavas olevate näituste ja programmide jaoks tehakse museaalidest koopiad või kogutakse esemeid.

Kogude sh abikogude täiendamine vastavalt kavas olevatele programmidele ja vajadusele.

Kr – abikogu korrastamine ja sisestamine MUISi.

T-2.5. Valmistatakse ette nelja muuseumi ühisnäitusi sh rändnäitusi.

Tegevuse täpsustus:

1. Kahel aastal valmistatakse näitusi ette, kolmandal aastal esitletakse avalikkusele.

Koostatakse muuseumite ühiskalender 2024. aastaks.

Koostatakse temaatilisi fondinäitusi.

T-2.6. Koostöö tegemine haridusasutuste, teadlaste jt huvigruppidega

Tegevuse täpsustus:

1. Koostöölepingute ja hea tahte lepingute sõlmimine ja rakendamine.

Koostöö on sõlmitud vähemalt 4 uue partneriga mis on ellu rakendatud, kõikidele päringutele on vastatud.

E-3. Haridustegevus on sisukas ja mitmekülgne.

T-3.1. Luuakse või kinnistatakse koostöösuhteid kõikide Vana-Võromaa omavalitsuste ja lasteaedade, koolide ja huvikoolidega.

Tegevuse täpsustus:

1. Korraldatakse info- ja arutelu-päevi KOV ja haridusasutuste juhtidele, käiakse kohapeal ja üritustel teavet jagamas.

Plaanis on korraldada vähemalt 2 infopäeva ja pidevalt jagatakse juba olemasolevate kontaktide kaudu informatsiooni Vana-Võromaa haridusasutustele.

T-3.2 Lastele ja noortele ja täiskasvanutele pakutakse elamuslikke sisukaid näitusi, praktilisi tegevusi, üritusi ja programme nii muuseumis, veebis kui koostööpartnerite juures.

Tegevuse täpsustus:

1. Valitakse teemad, meetodid ja esitusviisid, töötatakse läbi algmaterjalid, koostatakse ja turundatakse uued näitused, õppekavakohased programmid jms.
2. Kultuurikoja galeriis kunstinäituste korraldamine.
3. Galeriis korraldatud, avatud ja on korraldatud kuraatortunnid.

Plaanis on välja pakkuda vähemalt 8 uut ning värskendatud 3 haridusprogrammi, 40 ajutist näitust sh külalis- ja välialanäitust, 3 virtuaalnäitust.

Programmides on plaan kirjeldada ka haridusprogrammi eesmärk ja õpiväljund, seniajani oli kirjeldatud ainult haridusprogrammi kavas tunni tegevust.

Viiakse läbi täiskasvanutele suunatud tegevusi vähemalt 50 korral, peredele suunatud tegevusi vähemalt 22 korral, tehakse koostööd parteritega ürituste läbiviimisel vähemalt 26 korral.

Korraldatakse 2 korral võru keele laager 7-13 aastastele lastele (Ka --1, Mõ - 1)

T-3.3. Viiakse läbi küsitlused laste ja noorte, täiskasvanute ning haridusasutuste huvide väljaselgitamiseks.

Tegevuse täpsustus:

1. Korraldatakse arutelu teemadest, mida küsitlus haarab.

2. Koostatakse küsimustikud.
3. Sõlmitakse kokkulepped sihtrühmade esindajatega küsitluste levitamiseks.
4. Analüüsitakse vastused.

[Keskendutakse ühele sihtrühmale ning koostatakse küsitluskava.](#)

T-3.4. Praktikavõimaluste pakkumine kutseharidusasutuste ja kõrgkoolide õppuritele.

Tegevuse täpsustus:

1. Iga-aastaselt teavitatakse praktikavõimalustest otsekontaktidega, messidel, haridusasutuste teabelehtedel.

[Välja on pakutud praktikavõimalused Vana-Võromaa muuseumite kodulehel.](#)

T-3.5. Tegevuste kavandamise ja läbiviimisesse kaasatakse kogukond, seltsid, noorteorganisatsioonid jt kohalikud partnerid.

Tegevuse täpsustus:

1. Kaardistatakse võimalikud koostööpartnerid ning nende huvi ühistegevusteks, tehakse koostööd.

[Koostööpartnereid kaardistatakse, plaanis on läbi viia igal muuseumil 2-3 ühistegevust kokku vähemalt 10 koostööpartneriga.](#)

T-3.6. Koolituste korraldamine huvirühmadele

Tegevuse täpsustus:

1. Pakutakse ning viiakse läbi või vahendatakse autentset keskkonnas pärandkultuuriga seotud koolitusi täiskasvanutele.

[Plaanis on pakkuda koolitusi huvirühmadele vähemalt 9 korral.](#)

T-3.7. Pakutakse koolidele abi õpilaste loovtööde ja uurimuslike tööde korraldamisel.

Õpilasi on juhendatud vastavalt õpilaste soovidele, on korraldatud loovtööde võistlus.

[Plaanis on õpilastele korraldada loovtööde võistlus.](#)

T-3.8. Tagasiside kogumine veebis ja kohapeal.

Tegevuse täpsustus:

1. Kavandatakse ja rakendatakse tagasiside kogumise ja analüüsimise metoodika.

[Tagasiside kogutakse suusõnaliselt kohapeal, veebipõhine rakendus on väljatöötamisel koos uue kodulehega.](#)

E-4. Välja on arendatud uued suunad.

T-4.1. Taluelu aktiivsem tutvustamine koostöös lepinguliste koostööpartneritega.

Tegevuse täpsustus:

1. Võimalusel sõlmitakse koostöölepped traditsiooniliste talutööde ja koduloomade tutvustamiseks.
2. Tulemusi tutvustatakse programmides ja aktiivsete tegevustena.

[Ka – sõlmitud kokkulepe 3 talunikuga, koostöö jätkub.](#)

[Mõ – sõlmitud kokkulepe 3 talunikuga, koostöö jätkub.](#)

T-4.2. Mõniste muuseumis tutvustatakse mesindust.

Tegevuse täpsustus:

1. Hangitakse inventar mesilaste pidamiseks, kavandatakse ja viiakse ellu mesinduse tutvustamiseks vajalikud tegevused järgides ohutusnõudeid.

[Mõ – plaanis on mesitaru korrastamine ja mesilaspere sissetoomine.](#)

T-4.3. Mõniste vabaõhumuuseumis uuritakse ja esitletakse varajase kaubateega seotud teavet.

Tegevuse täpsustus:

1. Töötatakse läbi olemasolev info, kavandatakse esitlemise viisid ning presenteeritakse näitustel

[Teeme ettepaneku see tegevus arengukavast välja võtta, põhjendatud 2022.a tegevuse aruandes.](#)

T-4.4. Karilatsi muuseumi väliala elavdamine.

Tegevuse täpsustus:

1. Projekti tellimine ja ala kujundamine juhendatud ja iseseisvate tegevuste läbiviimiseks.

[Koostatakse lähteülesanne projekti taotluseks.](#)

T-4.5. Karilatsi muuseumis pärimuspulmade korraldamine.

Tegevuse täpsustus:

1. Kodulehel teavitatakse Vana- Võromaa pärimuspulma korraldamise võimalustest.
2. Erinevate ajastute pärimuspulmade programmide väljatöötamine.

[Alustatakse programmi koostamisega. Vajalik läbida pärimuspulma koolitus/nõustamine.](#)

T-4.6. Kultuurikojas erinevate ajastute rõivaste rekonstruktsioonide esitlemine.

Tegevuse täpsustus:

1. Ekspositsiooni rikastatakse Tamula kiviaja küti, Siksälä 14. sajandi naise ja Võru 19. sajandi naise rõivaste rekonstruktsioonidega.

[Viiakse läbi töökoosolekud projekti koostamiseks ja rahastuse otsimiseks.](#)

T-4.7. Kultuurikojas nõukogudeaegse väljapaneku koostamine koostöös teiste muuseumidega.

Tegevuse täpsustus:

1. Püsinäitusele nõukogudeaja väljapaneku planeerimine, ettevalmistamine ja esemete kogumine.

[Viiakse läbi töökoosolekud ning täiendatakse abikogu vastavalt programmile.](#)

T-4.8. Kreuzwaldi muuseumi aia plaani koostamine ja aia väljaarendamine.

Tegevuse täpsustus:

1. Koostatakse aia planeering, mis võtab arvesse kujunenud olukorda ja arvestab muuseumipoolseid ettepanekuid.

[Aia planeeringu koostamine lükkub edasi 2024.aastasse, seoses uue aedniku tööletulekuga.](#)

E-5. Organisatsioon on ühtne ja tegus.

T-5.1. Uue kodulehe loomine nelja muuseumi koostöös.

Tegevuse täpsustus:

1. Töögrupi loomine.
2. Kodulehe ülesehituse ja haldamiskorra kaasajastamine

[Viiakse läbi koosolekuid lähteülesande koostamiseks.](#)

T-5.2. Korraldatakse ühisüritusi, millest on kõikidel töötajatel võimalik osa võtta.

Tegevuse täpsustus:

1. Kord poolaastas kavandatakse muust tööst vaba päev, mida kasutatakse ühisüritusteks.

[On kavandatud ühistegevusi.](#)

T-5.3. Korraldatakse ühiseid temaatilisi koosolekuid.

Tegevuse täpsustus:

1. Muuseumide juhtgrupp koguneb regulaarselt aktuaalse teema käsitlemiseks.

[Jätkuvad regulaarsed juhtgrupi töökoosolekud.](#)

T-5.4. Korraldatakse töövarjupäevi oma ja teistes organisatsioonides.

Tegevuse täpsustus:

1. Igale töötajale luuakse võimalus minna kolleegi tööd jälgima vähemalt üheks päevaks.

[Võimalus loodud, toimuvad vastavalt soovile.](#)

T-5.5. Koostatakse artiklid Vana-Võromaa muuseumide tegevuse kajastamiseks Võru Instituudi Toimetiste sarjas.

Tegevuse täpsustus:

1. Muuseumide kogutud teave arutatakse läbi ning otsustatakse, mida väljundina kajastada.
2. Kirjutatakse artiklid WI toimetistesse ja avaldatakse.

[Viiakse läbi juhtgrupi töökoosolekud tegevuse täpsustamiseks.](#)

[Koostatakse teaduspõhine ühiskalender 2024.](#)

T-5.6. Laiendatakse Vana-Võromaa muuseumide uudiskirja lugejaskonda.

Tegevuse täpsustus:

1. Muuseumid jagavad aktiivselt teavet uudiskirja olemasolu kohta.
2. Trükitakse näidiseksemplarid uudiskirja tutvustamiseks.

[Plaanis on uudiskirja lugejaskonda kasvatada vähemalt 3%.](#)

T-5.7. Koolitustel, konverentsidel, seminaridel jms osalemine

Ettepanek lisatud tegevuskavasse.

[Töötajad on võimalusel ja vajadusest lähtuvalt osalenud aasta jooksul 1-2 koolitusel ja seminaril.](#)

Margit Pensa, 17.02.2023.